

Σκέψη με σκούντημα στην πλάτη;

Αθήνα, Μάης 2016

Οι παρακάτω θέσεις δεν απορρέουν από την επιθυμία να υιοθετηθεί μια πολεμική στάση. Στοχεύουν στην αποκατάσταση των όρων κατανόησης μιας διαμάχης.

Στην πρώτη γραμμή των πολλών συσκοτισμένων ιδεών προβάλλει, βεβαίως, η Εγκύκλιος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, απευθυνόμενη μάλλον **προς τέκνα της αποτυχίας και της παραίτησης** : «Στη με αριθμό 28540/13-4-2016 απόφασή μας, προκήρυξης εκλογών για την ανάδειξη αιρετών εκπροσώπων των δικαστικών υπαλλήλων στα Υπηρεσιακά Συμβούλια, σας διευκρινίζουμε ότι: **εκλόγιομοι είναι οι δικαστικοί υπάλληλοι με τουλάχιστον 15 έτη υπηρεσίας**». [Ωστόσο], δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη αιρετών εκπροσώπων [...], έχει το σύνολο των υπαλλήλων των δικαστηρίων που υπάγεται σε αυτά».

Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια είναι –λένε κάποιοι– κορυφαία πράξη δημοκρατικής διαδικασίας. Ωστόσο, σήμερα εάν είχαν προηγηθεί των εκλογών οι διαπιστωτικές πράξεις κατατάξεων, βάσει της νέας βαθμολογικής διάρθρωσης θέσεων (**N.4329/2016**), είναι σαν να αποκλείονταν από τη διαδικασία του «**εκλέγεσθαι**» **δικαστικοί υπάλληλοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, κάτοχοι Α και Β βαθμού**.

Ο πολίτης, λέει ο Αριστοτέλης, μετέχει του **άρχειν** και **άρχεσθαι**. Αλλά, της συμμετοχής αυτής προηγείται το ομιλούν ζώον, ως ένα ον πολιτικό. Ο **δούλος** όμως, αν και κατανοεί τη γλώσσα, δεν την «κατέχει». Γι αυτό, δεν μπορεί να αμυνθεί, ούτε να βοηθήσει τον εαυτό του.

Ιδού η μέθοδος της αδυναμίας και το έδαφος της ενεργούς επιβολής, το οποίο προκαθορίζει τις σχέσεις εξουσίας. Όμως, με διαφορά κλίμακας το ίδιο ισχύει και με τους κρατούντες την **ΟΔΥΕ**. Οι προστάτες μας; άτιμη φάρα. Δεν έχουν στον νου παρά την ηρεμία, την τάξη και την νεκρική μας αδράνεια. Το ρυθμό της χορωδίας που χορεύει.

Εξάλλου, τον αποκλεισμό των **ποιητών/εργατών** θεμελιώνει και ο Πλάτων. Από πλατωνική σκοπιά, οι «τεχνίτες» δεν μπορούν να ασχοληθούν με τα κοινά διότι δεν έχουν το χρόνο να αφιερώσουν σε κάτι άλλο από την εργασία τους. Αυτός όμως ο διαμοιρασμός μερών και θέσεων, χρόνων και μορφών δραστηριότητας, καθορίζει το κατά πόσο είναι κανείς ορατός ή μη ορατός σε ένα κοινό χώρο.

Συνεπώς, φαίνεται καθαρά πως ετούτες οι εικόνες ορίζουν μια ιεραρχία θέσεων, αποτελούν τρόπους συγκάλυψης της ουσίας του προβλήματος. Διότι, η Δημοκρατία δεν είναι το θέλημα των δούλων ή των ζώων. Δεν είναι ο «νόμος της φύσης», τον οποίο εξυμνούσε ο Πίνδαρος, η εξουσία των ισχυρότερων πάνω στους λιγότερο ισχυρούς, των γηραιότερων πάνω στους νεότερους, η αυθεντία των επιστημόνων έναντι των αδαών. Είναι το θέλημα του θεού της τύχης, η **κλήρωση**, που **αποτελεί τη δημοκρατική διαδικασία**

δια της οποίας ένας λαός ίσων αποφασίζει την κατανομή των θέσεων. Γιατί η κλήρωση ουδέποτε ευνόησε τους ανίκανους περισσότερο από τους ικανούς.

Όμως, με την **κλήρωση** –η οποία φαντάζει αδιανόητη εκτός από τις θέσεις για τα συνδικαλιστικά όργανα και για εκείνες του θεσμού των ΥΔΣ– μία και μόνο ικανότητα υποσκάπτεται: η επιτηδειότητα σε χειρισμούς που τίθενται στην υπηρεσία ομάδων πίεσης, ήτοι, ισχυρών μειοψηφιών. Ένας περιορισμένος «πληθυσμός» ανώτερων διανοιών, που συμβιώνει ως η ελίτ των εκλεκτών, εξ ορισμού αποτελούμενος από άτομα ίσων «επιστημονικών» δεξιοτήτων, της ίδιας μυθολογικής γλώσσας, τα οποία δεν αγνοούν την επιστήμη των εύθραυστων ισορροπιών. Γνώστες της γυμνής δύναμης, στενά αλληλεξαρτώμενα γρανάζια, κρύβουν πάντοτε έναν άσο στο μανίκι τους και με αταίριαστους γάμους επιδέξια νέμονται αέναα την εξουσία, μηχανορραφώντας. Κοιτάζτε την περίλαμπρη «κοινωνία του θεάματος», την Greek Dream Team του Facebook: «Λιάτσους», «Χανδρινούς», «Λυμπερόπουλους και «Σία», όπου το ντελίριο ως ψυχωτική πραγματικότητα είναι ταυτοχρόνως παθολογική διαδικασία προς θεραπεία, αλλά και θεραπευτικός παράγοντας. Όπως στη μηντιακή κοινοτοπία, αναπαράγουν αυτό που έχουμε καθημερινά μπροστά στα μάτια μας. Εδώ μέσα, στους πλατιούς τους κόλπους, στενεμένοι από μικρόψυχα μπακαλοαξιώματα, δέχονται τον αποκαμωμένο από εντατική προσοχή, τον αργόστροφο λόγιο και τον εξαντλημένο υπάλληλο. Με μια γλυκιά κίνηση θερμαίνουν τις κοκαλιασμένες αισθήσεις, νανουρίζοντας το πνεύμα σε έναν μαγνητικό ύπνο.

Δεν είναι λοιπόν να απορεί κανείς γιατί ο Υπουργός δεν θέσπισε ανάλογους περιορισμούς στο **άρχειν** –ενιαύσια θητεία και κλήρωση όπως γίνεται με τις συνθέσεις των Δικαστών– που να αποκλείουν τις συνεχόμενες θητείες των αναντικατάστατων μεγαλόσχημων του κλάδου μας στα Υπηρεσιακά Δικαστικά Συμβούλια; Γιατί συντηρεί τη συμβατότητα συνδικαλιστή και αιρετού εκπροσώπου στα ΥΔΣ; Τελικά, ο μύλος της διάκρισης όλα τα αλέθει.

Εν τέλει, ο άνθρωπος είναι οκνηρό ζώο και, παρά τη γνώμη του Αριστοτέλη, τίποτε δεν απεχθάνεται τόσο όσο την άσκηση της σκέψης. Εκτός από σπάνιες εξαιρέσεις, δεν σκέφτεται παρά μόνο όταν δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Ωστόσο, μη φοβάστε μήπως γελοιοποιηθείτε μπροστά στους ικανούς και μορφωμένους μας τεχνοκρίτες. Διότι, το άγχος της σκέψης το ξεφορτώνεστε εδώ μονομιάς. Ξεπεζεύστε: μπορείτε τώρα να εναβρυνθείτε στην ευδαίμονα απόλαυση του μηδενός πάνω στο μαξιλάρι της κοινοτοπίας.

Εντούτοις, όμως, οι άνθρωποι πρέπει να υποχρεωθούν να είναι ελεύθεροι, όπως έλεγε ο Ρουσσώ. Αλλά είναι γνωστό: η απόδραση από την άσκηση της ελευθερίας, δύσκολα αποτρέπεται.

Να γιατί είναι ουσιώδης για την κυρίαρχη ιντελιγκέντσια και του κλάδου μας, η ορισμένη ιεραρχική συλλογικότητα των σωμάτων, των περιβαλλόντων ή της «ατμόσφαιρας», που προσαρμόζουν τις γνώσεις στις ιεραρχημένες θέσεις, υπό τη σοφή καθοδήγηση της. Κοιτάζτε τις καταγγελίες της τάδε ή της δείνα παράταξης, εναντίον «εκείνων» που ισχυρίζονται ότι επιδιώκουν να καταργήσουν τον κώδικά μας ή από την άλλη πλευρά, εκείνων που αντιστρέφουν το επιχείρημα κραδαίνοντας για έναν απαρχαιωμένο κώδικα, επιζητώντας θεσμικές διευθετήσεις. Όλα εκείνα τα μέτρα για το κοινό καλό.

Αλίμονο, όμως! Πρόκειται για την αίσια εκείνη ισορροπία των αντιθέτων δια της οποίας καθορίζεται εξίσου η ορθή αναλογία μεταξύ ισότητας και ανισότητας. Διότι, στην πράξη και οι δύο πλευρές μαλώνουν προϋποθέτοντας ότι ο κώδικάς μας είναι ελαττωματικός, κακός νόμος, αποδυναμώνοντας εκ των προτέρων τα περισσότερα άρθρα του. Έτσι, μπλοκάρουν ουσιαστικά τη λειτουργία του. Εν προκειμένω, **να δείτε που στο τέλος οι κρίσεις για την επιλογή προϊσταμένων θα γίνουν με τον «παλιό καλό τρόπο» των ασαφών και άρρητων κριτηρίων** σε συνεργασία με τους Δικαστές και Σία. Τελικά, τους συμφέρει όλος. Ειδικά εκείνους τους επαγγελματίες συνδικαλιστές που επιζητούν τη διαιώνιση της εξουσίας τους μέσω της «βελουδίνας» μετάβασης στους γειτονικούς θώκους των επιτελικών στελεχών της υπηρεσιακής ιεραρχίας (Η ιεραρχία είναι το πλέον προφανές εξουσιαστικό χαρακτηριστικό. Αυτό που δεν είναι προφανές είναι ο λεπτομερής και αυστηρά προσδιορισμένος καταμερισμός καθηκόντων. Όμως, εντός του 2016, θα έχει ολοκληρωθεί το καθηκοντολόγιο αλλά και το μητρώο προσοντούχων υπαλλήλων του Δημοσίου που θα αποτελέσει τη δεξαμενή επιλογής προϊσταμένων). Προφανώς, έχει πάρει χαμπάρι το σκοτωμό για το επίδομα θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας ή το αλισβέρσι των διοικήσεων με τους ημετέρους και τις αυθαίρετες πράξεις ανάθεσης καθηκόντων σε θέσεις ευθύνης (εφαλτήριο αποτελεί το ισχυρό κίνητρο του επιδόματος ευθύνης 290, 450 και 1000 ευρώ για τους προϊσταμένους, τους διευθυντές και τους γενικούς διευθυντές, αντίστοιχα). Γι αυτό κόπτονταν, τώρα τελευταία, κάποιοι επίδοξοι ψευδο-αριστεροί με νεο-δεξιές επιθυμίες, προκειμένου να αξιοποιήσουν την εμπειρία τους **[όλα γύρω από την αρχαιότητα γυρίζουν τελικά]**, με τις ευλογίες του ΣΔΥΑ και της ΟΔΥΕ, ώστε να τύχει αποδοχής η εισήγηση του Προϊσταμένου του Πρωτοδικείου Αθήνας στην, προσφάτως, εμβόλιμη Υπηρεσιακή Συνέλευση για τη θέσπιση Γενικής Διεύθυνσης και τριών Διευθύνσεων, η οποία υπερψηφίστηκε και από την ολομέλεια του Αρείου Πάγου – μια συντηρητική διευθέτηση, την οποία ευτυχώς μέχρι στιγμής δεν έχει νομοθετήσει ο Υπουργός της Δικαιοσύνης. Και όλα αυτά, χωρίς τη διαμόρφωση ενός λειτουργικού και συμμετοχικού περιβάλλοντος αξιολόγησης δομών και στόχων των οργανικών μονάδων.

Να λοιπόν τι αποκαλείται εκσυγχρονισμός, διαφάνεια, νομιμότητα, αποτελεσματικότητα, αξιοκρατία. Είναι ζήτημα εμπειρογνωμοσύνης και όχι κανονιστικών

κριτηρίων. Αυτών που με την αυθεντία τους, τη νομική τους κατάρτιση και εμπειρία κρίνουν, από τότε που προσλήφθηκαν, όπως ισχυρίζονται, σοβαρά ζητήματα του επαγγελματικού, υπηρεσιακού και εργασιακού βίου του ποιμνίου τους και το καθένα από τα ζώα της αγέλης. Είναι η στήριξή σας απαραίτητη και κλειδί για την πορεία μας για αξιοκρατία... [λένε οι άλλοι], βάζοντας σε πειρασμό την ήσσονα προσπάθεια, την οκνηρία και μια ανέξοδη λύση. Δημιουργούν μια ορισμένη αίσθηση της πραγματικότητας, εξαλείφοντας οτιδήποτε θα μπορούσε να υπερβεί την μεγαλόστομη παρουσίαση της σημασίας της. Αυτή η αντίληψη παρουσιάζεται ως κριτική αλλά εναρμονίζεται πλήρως με τη λειτουργία του συστήματος.

Αλήθεια, ποια είναι η θέση τους για το νέα μισθολογικά κλιμάκια του νέου μισθολογίου (Ν.4354/2015); Το δίχως άλλο, ας λάβουν υπόψη τους οι θείοι μας Ποιμένες ότι, οι ψευδείς τους διαμάχες υποκρύπτουν τις τεράστιες ανισότητες που προκύπτουν από τη διαφορά ωρίμανσης των μισθών επιτυγχάνοντας το άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ προσοντούχων/αρίστων και εργαζομένων με χαμηλότερα τυπικά προσόντα που έχουν ζητήσει οι νεοφιλελεύθεροι δανειστές, νεοαποικιοκράτες, απορρυθμιστές, σε βάθος πενταετίας. Διότι, η αρχή «μισθός ανάλογα με την αξία», προσαρμοσμένη στη νέα οργάνωση της παγκοσμιοποιημένης κοινωνικής παραγωγής, εισάγει την «επιχείρηση» στο δημόσιο, επιβάλλοντας μια ανελέητη αντιπαλότητα σαν θεραπευτική άμιλλα, κατ' εξοχήν αιτία αντιπαράθεσης των ατόμων μεταξύ τους, συνάμα, κατακερματισμού τους.

Μην παραπονιέσαι λοιπόν με άτονα δάκρυα γιατί δυσκόλεψε η ζωή, γιατί η κοινωνική θέση των ανθρώπων είναι άνηση, γιατί η κατάσταση είναι στενεμένη, γιατί η ιδιοκτησία δεν είναι σίγουρη, γιατί υπάρχει αχαριστία, καταπίεση, δίωξη. Περισσότερο να νοιάζεσαι πώς θα ενεργήσεις μέσα στις κηλίδες καθαρά, μέσα στη σκλαβιά ελεύθερα. **Μη φοβάσαι τη σύγχυση γύρω σου, παρά τη σύγχυση μέσα σου.** Επιδίωκε την ενότητα, όμως μην την αναζητάς στην ομοιομορφία. Γιατί όπως λέει ο R.M. Rilke: «**Δεν υπάρχει κανένα σημείο που να μην βλέπει προς εσένα: πρέπει να αλλάξεις τη ζωή σου**».

Και εάν με ακυρώσεις μαζί με τους άλλους μεθαύριο στις εκλογές δεν θα το θεωρήσω προσβολή. Γιατί έχουμε ακούσει πολλούς ρήτορες να παρουσιάζουν τα λόγια τους ως κάτι παραπάνω από λόγια, ως τη φόρμουλα για το ξεκίνημα μιας νέας ζωής. **Όχι λοιπόν σκέψη με σκούνημα στην πλάτη, γιατί δεν αντιλαμβανόμαστε όλοι τα ίδια πράγματα και δεν τους αποδίδουμε την ίδια σημασία.** Το να κατανοήσουμε ότι τα λόγια είναι απλώς λόγια και όχι σάρκα και ότι δεν υπάρχει πλέον καμιά στερεή πραγματικότητα, μπορεί να μας βοηθήσει να γίνουμε ενεργοί ερμηνευτές και μέσα από μια εμπειρία αισθητικής ρήξης και διαφωνίας, να ανατρέψουμε την «αστυνομική» οικονομία των ικανοτήτων, επανεπινοώντας τη ζωή.-

Νίκος Πατεράκης